23.04.2016 - 12.06.2016

PETER WÄCHTLER

9

NEDERLANDS

Voor de tentoonstelling *9* plaatst Peter Wächtler beeld en klank van het videowerk *Untitled* (2014) centraal in KIOSK. Luide trompetten galmen door de ruimte en een boot glijdt door een vlak, weids waterlandschap. Plechtstatig kondigen ze het begin aan, waarna de verteller ons 'vanop een hoge klip' aanspreekt en zijn monoloog start. De voordracht neemt de vorm aan van een dankbetuiging of een afscheidsrede die voor een speciaal daarvoor uitgenodigd (en een hem min of meer bekend) publiek opgesteld lijkt te zijn. Vanuit een helikopter volgen we langzaam de vele bochten van de rivier die ons de stad inleidt terwijl de verteller een gedachtestroom van anekdotes op ons loslaat. Zoekend naar betekenis en zingeving meandert hij van het ene hersenspinsel naar de andere absurditeit om uit te monden in een negen pagina's lange redevoering.

De anonieme verteller bouwt een samenzweerderig spel op met zijn toehoorders. Hij deelt hoogstpersoonlijke, exclusieve info, om ons uiteindelijk vanop een ironische afstand alleen achter te laten met een onsamenhangende plot en een bevreemdend gevoel van anticlimax. We kunnen ons tot op zekere hoogte identificeren met de figuur die Wächtler op poëtische wijze tot leven wekt, maar tegelijkertijd zorgt zijn excentriciteit en uitgestreken humor ervoor dat we afstand houden. Zijn herinneringen worden overdreven uiteengezet, in een doodserieuze of in een slapstickachtige vorm. We worden geactiveerd door een urgente boodschap als 'Elke dag tabula rasa!', maar tegelijkertijd wordt alles weg gerelativeerd met een 'bumsie bumsie sjoebi doebie, het doet er niet toe'. Het is een speech van lange adem die zich existentieel en gewichtig voordoet in zijn retoriek, maar tegelijkertijd prikkelend inzoomt op de meest banale menselijke gedragingen.

Er is eveneens een disconnectie tussen de tekst en het beeld, actie en non-actie: persoonlijke, alledaagse microverhalen worden gecombineerd met anonieme beelden van een grootstad op macroniveau. Door deze subtiele discrepanties wordt onze aandacht naar de visuele aard van de taal zelf getrokken: het ritme, de accenten en de opbouw ervan. Het script wordt bovendien niet in de moedertaal vertolkt; je hoort Peter Wächtlers accent in de Engelse versie. In het Nederlands krijgen we een andere verteller, en dus een nieuwe interpretatie, te horen.

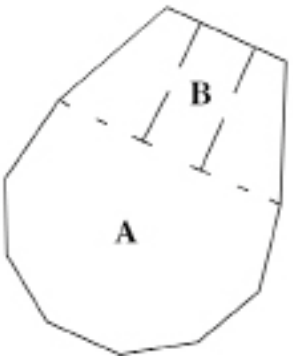
Wächtler brengt een beeldende taal en verbale beelden tot leven. Zijn vertellingen krijgen vorm aan de hand van verschillende dragers zoals tekeningen, animaties en geluidswerken of in dit geval: film en sculptuur. De complexe, fantastische verhaallijnen scheppen een sfeer van humor, satire en vervreemding. Hij adapteert de formele kenmerken van uiteenlopende filmische of literaire genres, maar ondergraaft ze tegelijkertijd in hun originele pedagogische, empathische of entertainende rol. Ook al brengt Wächtler zijn verhaal in de eerste persoon, toch wordt niet blootgelegd in hoeverre de personages gebaseerd zijn op pure fictie, echte herinneringen of doodgewone anekdotes. Ze zijn gelimiteerd in hun communiceren. Ze liggen dwars en stellen zichzelf zonderling, passief of net heel sturend op.

Net zoals het *Untitled* videowerk communiceert de titel van de tentoonstelling geen eenduidige betekenis. Het getal '9' roept eerder een reeks losse vormelijke en culturele associaties op. Dit is ook het geval bij de sculptuur *Barn* (2016) uit geverfd golfkarton: het zou een van de vele zelfgebouwde koterijen kunnen zijn waar men vanuit een trein op uitkijkt in Vlaanderen. Het vertegenwoordigt een anoniem, generisch bouwtype dat in zijn uiteindelijke uitvoering juist ook een heel particuliere uiting van zelfexpressie kan zijn. Net zoals de Nederlandse taal die weerklinkt in de ruimte geeft de schuur een vertrouwd gevoel van lokaliteit.

Wächtlers werk maakt deel uit van het gedigitaliseerde heden en de omringende stedelijke en tentoonstellingscontext, maar tracht er tegelijkertijd ook afstand van te nemen, of deze afstand

alleszins in te schatten. *9* speelt verschillende schalen tegenover elkaar uit: de functionele, industriële schuur wordt als archetype verschaald en vertaald naar een handgemaakte maquette. De Nederlandse verteller biedt een tegenwicht aan de gewichtige en internationale bijklank van de Engelse versie. Vanuit een helikopter vangt de videocamera een zo allesomvattend mogelijk beeld van een metropool op, terwijl de woorden een zo concreet mogelijk beeld van één individu trachten te schetsen.

Als een spiegel staart dit verhaal ons laconiek terug aan. Pijnlijk herkenbaar zien we de mens die streeft naar perfectie en erkenning, en in de uitvergroting toont zich de inherente absurditeit en kwetsbaarheid van dit dagelijkse streven. Het hoofdpersonage spreekt ons toe vanop een kruispunt van het leven, eindelijk ontdaan van zijn 'camouflagepak', 'reptielenhuid' en 'beddenlakenhemd', naakt en kwetsbaar aan de grond genageld.

PETER WÄCHTLER
9

KAMER A

Untitled
2014
HDV
26', 26'' (Engelse versie)
26', 28'' (Nederlandse versie)

Nederlandse spreker: Etienne Wynants
Vertaler naar het Nederlands: Wouter Meeus

KAMER B

Barn
2016
Golfkarton, verf
86 x 40,5 x 24,5 cm

Courtesy van de kunstenaar en Dépandance, Brussel; Lars Friedrich, Berlijn en Reena Spaulings, New York.

Naast de tentoonstelling vinden tijdens de nocturnes op verschillende tijdstippen vertoningen plaats van een selectie animatiefilms van Peter Wächtler in de projectieruimte van KIOSK.

KIOSK